

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

SAYI : B.18.0.ÇYG.0.01.00.03/051 /3345
KONU: İş Termin Planı

11972

22.02.2008

ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ ÜST KURULUŞU
(Tunus Caddesi Hızıroğlu İş Merkezi No:5 Kat:3 Daire:6)

BAKANLIKLAR- ANKARA

İLGİ: 18.12.2006 tarih ve 2/3600-2927 sayılı yazınız.

Ülkemizde artan nüfus, sanayileşme, tarımsal faaliyetler ve diğer ihtiyaçlar, tatlı su kaynaklarına yönelik talepleri artırmakta olup, oluşan atıksular su kaynakları üzerindeki kirlenme baskısını giderek artırmaktadır. Bu amaçla atıksuların alıcı ortama deşarj edilmeden önce Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğindeki gerekli standartları sağlayacak şekilde arıtılması su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımının sağlanması açısından önem arz etmektedir.

Bu doğrultuda özellikle Çevre Kanununda belirtilen O.S.B, Belediye gibi atıksu altyapı tesisi yönetimlerinin merkezi atıksu arıtma tesislerini gerekli deşarj standartlarını sağlayacak şekilde kurmaları ve çalışmalarını gerekmektedir. Bilindiği üzere geçmişte tecrübe edilen örneklerde olduğu gibi merkezi atıksu arıtma tesisinin kurulmadığı durumlarda, O.S.B yada Belediye kanalizasyonuna deşarj yapan sanayi tesislerine ön arıtma yerine tam arıtma yaptırma yoluna gidilmiş olup bu durum atıksu yönetimini teknik ve ekonomik yönden içinden çıkılmaz bir hale getirmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanununun (Değişik: 26/4/2006-5491/Geçici Md.4) Geçici 4 üncü maddesi ile bu durum disiplin altına alınmaya çalışılmış olup, özellikle atıksu altyapı yönetimleri olan O.S.B ve Belediyelerin sorumluluklarını yerine getirmeleri doğrultusunda, iş termin planları alınarak belirtilen sürelerde atıksuların arıtılması zorunlu kılınmıştır.

Diğer taraftan merkezi atıksu arıtma tesislerinin kurulmasında ve işletilmesinde atıksu altyapı tesisi yönetimlerinin finansman anlamında desteklenmesi hususu Çevre Kanununun 11 inci maddesinde "Atıksu altyapı sistemlerini kullanan ve/veya kullanacaklar, bağlantı sistemlerinin olup olmadığına bakılmaksızın, arıtma sistemlerinden sorumlu yönetimlerin yapacağı her türlü yatırım, işletme, bakım, onarım, ıslah ve temizleme harcamalarının tamamına kirlilik yükü ve atıksu miktarı oranında katılmak zorundadırlar." hükmü ile yer almıştır. Merkezi atıksu arıtma tesislerinin kurulması, özellikle kanalizasyona bağlanan sanayi tesislerinin tam arıtma yerine sadece ön arıtma yapmalarını sağlayacak olup, bu durumun işletmelerin arıtma tesisi ilk yatırım ve işletim maliyetini azaltacak olması ise ekonomik açıdan önemli bir kazanımdır.

Söz konusu sürecin planlanması amacıyla Bakanlığımızca 2006/15 sayılı İş Termin Planı (İTP) Genelgesi yayınlanmış olup uyulması gereken hususlar belirtilmiştir. Son günlerde basın ve yayın organlarında çıkan bir kısım haberlerde İTP veren Organize Sanayi Bölgelerinden bazılarının atıksularını hiçbir önlem almadan alıcı ortama deşarj ettikleri bu durumun insan ve çevre sağlığını olumsuz yönde etkilediği belirtilmektedir.

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Ancak yukarıda bahsedilenler doğrultusunda, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun Geçici Madde 4'de verilen süreler bir af niteliğinde olmayıp bilakis atıksu yönetimi kapsamında giderek artan karmaşıklığı giderecek önemli bir ıslah ve planlamadır.

Bununla birlikte Geçici Madde 4 kapsamında yapılan uygulamalara ilişkin aşağıdaki hususların tekrar belirtilmesinde fayda görülmektedir.

1- Merkezi atıksu arıtma tesisi olmayan atıksu altyapı tesisi yönetimlerinin kanalına deşarj eden halihazırda faaliyette ve atıksu arıtma tesisi kurulu olan kurum, kuruluş ve işletmelerin atıksularını arıttıktan sonra kanalizasyon hattına deşarj etmelerine devam etmeleri gerekmektedir.

2- Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği'nin Ek-1 ve Ek-2 sinde yer alan maddelerden herhangi birisini faaliyetleri sonucu oluşan atıksularında bulunduran işletmelerin atık sularının kanalizasyona deşarj edilmesi durumunda ilgili yönetmelikte belirtilen standartlara uyması gerekmektedir.

3- Atıksu altyapı yönetimi tarafından; İşletmelerin kanalizasyona kabul standartlarını sağlasa bile kanalizasyon sistemine bağlanmadan önce gerekiyorsa ızgaralar, elekler, kum tutucular, yüzer madde tutucular, dengeleme, çökeltim ve yüzdürme havuzları kurmaları istenebilir.

4- Bir endüstriyel atıksuyun kanalizasyon sistemine doğrudan bağlanabilmesi için insan sağlığına ve kanalizasyon sistemine zarar vermemesi, arıtma tesisinin çalışmasına zarar verecek ve arıtılamayacak maddeler içermemesi gerekir. Bu çerçevede kanalizasyona kabul standartlarına uyum sağlaması mecburidir.

5- S.K.K.Y Madde 48'in (2).bendinde yer alan hüküm gereğince taşıdığı toplam debi ve bir parametre itibari ile kirlilik yükü atıksu altyapı tesisi yönetimlerinin kanalizasyon sisteminin taşıdığı atıksu kirlilik yükü ve debisinin %10 undan fazla olan işletmelerin Tablo 5-20 de yer alan sektör deşarj kriterlerine uymaları zorunludur.

6-Müstakil sanayiler Çevre Kanunu çerçevesinde atıksu arıtma tesisleri için verdikleri iş termin planında taahhüt ettikleri işletmeye alma tarihine kadar geçecek süre içerisinde Valilikler tarafından istenecek ön arıtma tedbirlerini almak zorundadırlar.

7- Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği (S.K.K.Y) Madde 37'nin (b) bendinde yer alan "Bakanlıkça bir alıcı su ortamının, mevcut kullanım amaçlarının olumsuz yönde etkilenmesini önlemek veya kalitesini düzeltmek amacı ile alıcı su ortamına, bilimsel çalışmalar sonucu oluşturulan Havza Koruma Planı çalışması yapılmaya kadar alıcı ortamdaki su kaynaklarının minimum debileri ve kirlilik seviyesi dikkate alınarak mevcut atıksu deşarjlarında bu Yönetmelikte öngörülen sınırların ötesinde kısıtlamalar yapılabilir." hükmü gereği kirlenmenin yoğun olduğu bölgelerde S.K.K.Y deşarj standartları Bakanlıkça kısıtlanabilir.

Ayrıca yeni kurulacak biyolojik arıtma tesislerinin Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde belirlenmiş olan standartları sağlayabilmesi için gereken işletmeye alma süreleri altı ayı bulabilmektedir. Bu sebeple OSB yönetimlerinin, Belediyelerin ve müstakil sanayilerin idari yaptırıma maruz kalmamaları için atıksu arıtma tesislerini Kanunda öngörülen en son işletmeye alma tarihinden en az 6 ay önceden bitirmeleri ve deneme işletmesine almaları önem arz etmektedir.

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Bu çerçevede alıcı ortamların yoğun olarak kirlendiği ve şikayet konusu olduğu bölgelerde İl Çevre ve Orman Müdürlükleri koordinasyonunda Belediyeler ve OSB Yönetimiyle işbirliği içerisinde yapılacak çalışmalar sonucunda alınması gereken ön arıtma tedbirlerinin belirlenmesi ve Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile uygulanması uygun olacaktır.

O.S.B'lerin bir taraftan merkezi atıksu arıtma tesisini ve işletimini elbirliği ile çok daha kolay ve ucuza yapma imkanına sahip olmaları, diğer taraftan bu yükümlülüğün ihmal edilmesi sonucu oluşan endüstriyel atıksuyun çevre üzerindeki etkileride çok daha kronik olabildiğinden bu doğrultuda yukarıda belirtilen hususlara ve Bakanlığımıza verilen iş termin planındaki işlerin Kanunda belirtilen sürelerde yerine getirilmesinde azami titizlik gösterilmesi önem arz etmektedir.

Yukarıda belirtilen hususlarda, Bakanlığımıza verilen iş termin planındaki sürelere riayet etmeyen ve Kanunda öngörülen sürelerde atıksu arıtma tesislerini işletmeye almayan tüm atıksu altyapı yönetimlerine Çevre Kanunu kapsamında gerekli yasal işlemin uygulanması gerekmektedir.

Konunun takibi ve gereği hususunda bilgilerinizi arz/rica ederim.

Prof.Dr. Lütfi AKÇA
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM:

Gereği İçin:

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü
Tüm Valilikler(İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)
Tüm Belediyeler(İlgili Valiliklerce)
Organize Sanayi Bölgesi Üst Kurulu
Tüm Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri(İlgili Valiliklerce)